

KOMMUNLEDNINGSKONTOR

Utredare

Lina Sjöström

KOMMUNSTYRELSEN

2025-03-03

Remiss av ärende om Täby kommuns nödvattenplan

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar att remittera *Nödvattenplan Täby kommun* till socialnämnden, äldrenämnden, kultur- och fritidsnämnden, barn- och grundskolenämnden, gymnasie- och näringslivsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och Södra Roslagens miljö- och hälsoskyddsnämnd för yttrande senast den 8 maj 2025.

Sammanfattning

Nödvattenförsörjning innebär att dricksvatten för normal hushållsanvändning måste hanteras och distribueras på andra sätt än genom det ordinarie ledningssystemet. Det som ska prioriteras högst vid en nödvattensituation är människors liv och hälsa samt samhällets funktionalitet.

Nödvattenplanen tas fram för att höja Täby kommuns beredskap vid en störning i dricksvattenförsörjningen och är en del av kommunens krisberedskap. Planen innehåller kommunens prioriteringsordning för nödvatten mot bakgrund av tänkbara scenarier. Täby kommuns nödvattenplan fastställs av kommunfullmäktige och ska ses över minst en gång varje mandatperiod.

Socialnämnden, äldrenämnden, barn- och grundskolenämnden, gymnasie- och näringslivsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, kultur- och fritidsnämnden samt Södra Roslagens miljö- och hälsoskyddsnämnd bereds möjlighet att yttra sig över förslaget på nödvattenplan för Täby kommun. Nämndernas yttranden ska inkomma senast den 8 maj 2025.

Ärendet

Bakgrund

Dricksvatten är vårt viktigaste livsmedel och samhället bygger på att vi har ständig tillgång till rent vatten. Kommunen har huvudansvar för den allmänna dricksvattenförsörjningen enligt lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster. Täby kommun har ingen egen produktion av dricksvatten, det är istället kommunalförbundet Norrvatten som ansvarar för kommunens dricksvattenproduktion och vid behov för reservvattenförsörjning. Norrvatten producerar och distribuerar dricksvatten till 14 norrortskommuner som alla får vatten från Mälaren efter rening i Görvålnverket.

Nödvattenförsörjning innebär att dricksvatten för normal hushållsanvändning måste hanteras och distribueras på andra sätt än genom det ordinarie ledningssystemet. Då dricksvatten är en samhällsviktig resurs är det av vikt att samhället har förmågan att upprätthålla dricksvattenförsörjning för hushållsanvändning även då ordinarie leverans inte är möjlig att genomföra. Störningar i leverans av rent vatten kan bero på en rad olika scenarier. Det kan exempelvis handla om kontaminerat vatten eller föroreningar orsakade av haveri eller sabotage, långvarig torka eller ledningsbrott på det allmänna ledningsnätet. En störning kan sträcka sig över en längre eller kortare period och gälla hela eller delar av kommunen.

Kommunen har ett geografiskt områdesansvar vilket innebär ansvar för att vid extraordinära händelser verka för samordning mellan olika aktörer inom kommunens geografiska område. Detta avser såväl vid planerings- och förberedelsearbete som vid konkret krishantering.

Prioritering nödvatten

Syftet med nödvattenplanen är att vid en samhällsstörning eller extraordinär händelse beskriva inriktning och prioritetsordning för Täby kommuns nödvattenförsörjning. Genom att fastställa en prioriteringsordning klargörs vilka prioriteringar kommunen behöver göra när nödvatten måste tillhandahållas. Som inriktning för prioriteringen utgår från samhällets skyddsvärden, det vill säga värnande och skydd av:

- Människors liv och hälsa
- Samhällets funktionalitet

- Demokrati, rättssäkerhet och mänskliga fri- och rättigheter
- Miljö och ekonomiska värden
- Nationell suveränitet

Täby kommuns nödvattenplan innehåller tre prioriteringsgrupper. För grupp 1 gäller målsättningen att vatten ska levereras till platsen för verksamheten medan det för grupp 2 och 3 ska upprättas tappställen och utlämningsställen.

Kommunstyrelsen ges möjligheten att besluta om avsteg från prioriteringsordningen om det vid en akut situation finns särskilda skäl.

Egen beredskap

Då nödvattenförsörjning ger avsevärt mindre volymer dricksvatten än den normala hushållskonsumtionen är det viktigt att hushåll, fastighetsägare och övriga verksamheter inom kommunen har en egen beredskap och plan för hur vattenbehovet ska kunna tillgodoses samt kärl för upphämtning av vatten vid tappställen eller utlämningsställen. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) rekommenderar att varje invånare bör ha en hemberedskap för att klara av sina dagliga behov i sju dagar. Även prioriterade verksamheter bör planera för hantering av nödvattensituationer mot bakgrund av den mindre volym vatten som kommer tillhandahållas.

Förvaltning och kommunikation nödvattenplanen

Täby kommuns nödvattenplan fastställs av kommunfullmäktige och ska ses över minst en gång per mandatperiod. För att nödvattenplanen ska vara effektiv krävs ytterligare planering och åtgärder. Därför tas fler underlag fram, såsom tillämpningsanvisningar, beräkningar av nödvattenbehov för samhällsviktiga verksamheter och underlag med lämpliga platser för utlämningsställen.

Kommunen kommer att arbeta med kommunikation i dessa frågor för att så långt som möjligt tillse att invånare, företag och verksamheter i kommunen får kunskap om förutsättningarna för att kunna förbereda sig på bästa sätt.

Förslag om framtida lagändringar

En av regeringen särskilt tillsatt utredning för att säkerställa en robust och kontinuerlig leverans av vattentjänster har lämnats på området. I betänkandet lämnas förslag på förändringar i regelverk och ansvarsfördelning som syftar till att stärka förmågan att leverera vattentjänster vid händelse av kris, höjd

beredskap och ytterst krig samt utifrån förändringar som följer av ett förändrat klimat¹. Förändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2026. Täby kommun följer utfallet av förslagen och gör vid behov de anpassningar av nödvattenplanen som kan behövas med anledning av detta.

Ekonomiska överväganden

Ekonomiska konsekvenser kommer att utredas i samband med att tillämpningsanvisningar tas fram.

Katarina Kämpe
Kommundirektör

Johannes Söderlund
Avdelningschef IT och säkerhet

Bilagor

- Nödvattenplan Täby kommun

Expedieras

Socialnämnden

Äldrenämnden

Barn- och grundskolenämnden

Gymnasie- och näringslivsnämnden

Stadsbyggnadsnämnden

Kultur- och fritidsnämnden

Södra Roslagens miljö- och hälsoskyddsnämnd

¹ Betänkandet Ökad va-beredskap (SOU 2024:82)

Utredare Lina Sjöström

Utredare Lena Lindegren